

Białystok, dnia 16 lutego 2009 r.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DELEGATURA w BIAŁYMSTOKU

15-950 Białystok ul. Akademicka 4

skr. p. 9, fax: (085) 73-99-109

tel.: (085) 73-99-100

e-mail: lbi@nik.gov.pl

P/08/116
LBI-410/26-3-2008

Pan Jarosław Siekierko
Burmistrz
Miasta Wysokie Mazowieckie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r.¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała w Urzędzie Miasta w Wysokim Mazowieckiem („Urzędzie”) realizację Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych w latach 2006-2008 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokóle podpisanym 6 lutego 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo stwierdzonych uchybień, ocenia realizację Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych („KPOŚK”).

1. Aglomeracja obejmująca tereny Miasta Wysokie Mazowieckie („Miasta”) została włączona do KPOŚK, po jego aktualizacji 7 czerwca 2005 r. przez Radę Ministrów. W maju i lipcu 2004 roku. Urząd zgłosił Podlaskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu („PUW”), do realizacji w ramach KPOŚK, zadania zatwierdzone przez Radę Miasta 28 maja 2004 r. w „Planie Rozwoju Lokalnego Miasta Wysokie Mazowieckie na lata 2004-2012” (budowa 8 km kanalizacji sanitarnej w latach 2004-2008) oraz zadania przyjęte przez Radę 24 listopada 2005 r., a nie ujęte w tymże Planie (budowa 3,5 km kanalizacji w latach 2009-2010). W lipcu 2007 roku przedłożono PUW informacje do kolejnej aktualizacji KPOŚK, według których zaplanowano w latach 2011-2015 budowę 6 km kanalizacji sanitarnej, tj. o 3 km krótszej od przyjętej w KPOŚK na ten okres.

¹ o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”

Według założeń Urzędu realizacja zadań zgłoszonych do KPOŚK (łącznie 17,5 km kanalizacji sanitarnej) zaspokoi potrzeby w tym zakresie oraz poprawi stan czystości wód powierzchniowych i wzrost atrakcyjności Miasta pod względem inwestycyjnym.

W Urzędzie zadbano o prawidłową i terminową realizację zadań ujętych w KPOŚK. Z przewidzianej na lata 2005-2010 budowy 10,8 km kanalizacji sanitarnej (1,8 km w 2005 roku i 9 km w latach 2006-2010), do 30 czerwca 2008 r. wykonano 6.726,5 m kanalizacji (62,3%), a do końca 2008 roku 7.386,5 m (68,4%). Pozwoliło to na zwiększenie liczby mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej z 7.908 na koniec 2005 r. do 8.984 na 30 czerwca 2008 r. i zmniejszenie z 1.501 do 580 liczby mieszkańców korzystających z taboru asenizacyjnego. Na wszystkie zadania uzyskano decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (do 31 grudnia 2003 r.) lub ustaleniu lokalizacji celu publicznego (od 1 stycznia 2004 r.) oraz pozwolenia na budowę (do zakończenia kontroli NIK opracowano także dokumentację projektową dla 2 zadań o łącznej długości 1.451 m przewidzianych do realizacji w latach 2009-2010). Budowę sieci kanalizacyjnej zlecono własnej jednostce organizacyjnej (Zakładowi Wodociągów, Kanalizacji i Energetyki Ciepłej) bez stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r.², na podstawie stanowiska Urzędu Zamówień Publicznych mówiącego, że „w przypadku udzielania zamówienia przez jednostkę samorządu terytorialnego swojej jednostce organizacyjnej nie mamy do czynienia z zamówieniem publicznym w rozumieniu art. 2 pkt 13 Prawa zamówień publicznych”. Roboty zrealizowane przez tego wykonawcę zostały odebrane bez zastrzeżeń, komisyjnie.

2. Urząd zapewnił środki finansowe na wykonaną w latach 2005-2008 (I półrocze) kanalizację sanitarną. W okresie tym na budowę 6.726,5 m kanalizacji przeznaczono 1.547 tys. zł, z czego 511 tys. zł (33,0%) ze środków własnych, 77 tys. zł (5,0%) z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a pozostałe 959 tys. zł (62,0%) pochodziło od Wojewody Podlaskiego, w tym 846 tys. zł z Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Środki otrzymane od Wojewody zostały rozliczone terminowo.
3. Urząd przedłożył Wojewodzie Podlaskiemu sprawozdania z wykonania zadań objętych KPOŚK (o których mowa w art. 43 ust. 3c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r.³) za 2005, 2006 i 2007 rok, przy czym:

² Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 11655 ze zm.)

³ Prawo wodne (Dz. U. Nr 239, poz. 2019 ze zm.)

- sprawozdanie za 2006 rok przesłano 20 marca 2007 r., tj. 20 dni po terminie określonym wyżej wymienionym przepisem (do 28 lutego roku następnego),
- we wszystkich 3 sprawozdaniach podano nierzetelne dane o liczbie mieszkańców aglomeracji korzystających z systemu kanalizacyjnego i taboru asenizacyjnego, oraz o udziale ścieków przemysłowych w ściekach oczyszczonych i wielkości nakładów inwestycyjnych na budowę kanalizacji sanitarnej.

Od 2009 roku sprawozdania te podlegają przekazaniu marszałkowi województwa.

4. Ścieki komunalne z terenu Miasta, na mocy umowy zawartej 15 kwietnia 1999 r., były odprowadzane do oczyszczalni Spółdzielni Mleczarskiej „Mlekovita” w Wysokiem Mazowieckiem (w latach 1999-2002 Miasto przeznaczyło na jej modernizację 2.702,5 tys. zł), która:

- w latach 2005-2007 odbierała średniodobowo 4.375 m³, 4.958 m³ i 4.953 m³ ścieków (od 76,7% do 86,9% jej przepustowości wynoszącej 5.700 m³/d), w tym 720 m³, 962 m³ i 856 m³ ścieków komunalnych,
- w latach 2006-2008 (I półrocze) spełniała normy oczyszczania ścieków komunalnych i przemysłowych, określone w obowiązującym do 31 lipca 2004 r. rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 8 lipca 2004 r.⁴ i rozporządzeniu z 24 lipca 2006 r.⁵, co potwierdziły badania przeprowadzone w tym okresie przez Delegaturę Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łomży i Zakładowe Laboratorium Spółdzielni Mlekovita (posiadające uprawnienia do ich przeprowadzania, stosownie do art. 147a ust. 1a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r.⁶). Stopień redukcji stężenia głównych zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach, tj. pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania tlenu (BZT₅), azotu ogólnego (N_{og}) i fosforu ogólnego (P_{og}), mieścił się w przedziale od 97,2% do 99,8%.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie działań w celu doprowadzenia do spójności postanowień KPOŚK z zamierzeniami inwestycyjnymi Miasta w zakresie budowy kanalizacji sanitarnej.
2. Rzetelne sporządzanie i terminowe przekazywanie Marszałkowi Województwa Podlaskiego sprawozdań z wykonania zadań objętych KPOŚK.

⁴ w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 168, poz.1763)

⁵ w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137, poz. 984)

⁶ Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.)

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Barbara Chilińska
WICEDYREKTOR